

Abstrakt

Předmětem této práce je srovnání sociologických teorií Niklase Luhmanna a Jürgena Habermase, specificky ve vztahu k právu a především způsobu, jakým dostává ve společnosti svého ospravedlnění. Základní odlišnost obou přístupů vyplývá z rozdílného systémového pohledu. Jürgen Habermas si ponechává koncept otevřeného systému, což ho vede k úsilí o vysvětlení práva především jako institucionalizace komunikativní racionality v rámci žitého světa. Niklas Luhmann naopak přechází k uzavřenému systému a charakterizuje právo jako instituci, která žije svým vlastním životem a je vůči sociálnímu okolí normativně uzavřena. Srovnání na ose legitimacy práva se v této práci též dotýká vztahu obou teoretických konceptů k právnímu pozitivismu a přirozenoprávní teoriím. Sociologie práva Jürgena Habermase má blíže k přirozenoprávní teorii a autopoietické právo v podání Niklase Luhmanna má blíže k právnímu pozitivismu. Oba autoři mají výrazně odlišný přístup k problému racionalizace práva, ale oba překládají procedurální koncept jeho legitimizace. V této práci je navíc ukázáno, že Jürgen Habermas se ve svém pojetí práva později přiblížil k Luhmannovým konceptům, což naznačuje, že s jistou dávkou tolerance je možné najít společnou řeč obou teorií.